

Socialmedicinskt i statsverkspropositionen

SOCIALDEPARTEMENTET

Totalt anvisat
anslag 1961/62 4.723.613.000 kronor
Förslag 1962/63 5.262.950.000 kronor
eller en ökning av 539.000.000 kronor.

Av denna ökning hänför sig 200 milj. kronor till automatiska utgiftsstegringar. Folkpensionshöjningen, som skall träda i kraft den 1 juli 1962, ökar pensionsbeloppen från 2.850 till 3.000 kronor för ensam pensionär och från 4.510 till 5.010 kronor för två pensionsberättigade makar. Meningen är att sammanslå folkpensionering, tilläggspensionering, sjukförsäkring och moderskapsförsäkring till en allmän försäkring, som skall ge den enskilde en tryggad tillvaro men som i detalj kan kostnadsberäknas först när slutgiltiga förslag framläggs, men preliminärt antages medföra en kostnadsökning på 307 milj. kronor. En aktivare arbetsmarknad med understödjande av förflyttning och omskolning av arbetskraft motiverar att arbetsförmedlingens personalorganisation ökas med 205 nya tjänster. Omskolningskurser och utbildningskurser planeras till ett antal av 1.100 med 20.000 deltagare. Innevarande budgetår har 700 kurser med 13.000 deltagare hållits. Bostadsbyggandet planerar 70.000 lägenheter för innevarande budgetår och 75.000 för kommande år. En höjning av inkomstgränsen för familjebostadsbidrag föreslås samt en höjning av de statliga bostättningslånen från 3.000 till 4.000 kronor. De allmänna barnbidragen höjes enligt tidigare beslut från 450 till 550 kronor innebärande en anslagshöjning av 159 milj. kronor. För ungdomsvården förutses en utbyggnad av ungdomsvårdsskolorna, en särskild behandlingsavdelning för alkoholskadade flickor vid Ryagårdens yrkesskola samt en ny avdelning vid Håkanstorps yrkesskola. Inom nykterhetsvården planeras ökat bidrag till erkända och enskilda anstalter med en höjning från 5.000 till 10.000 kronor per vårdplats samt i särskilda fall upp till 15.000 kronor. En heltidstjänst skall inrättas som läkare vid Venngarn. En ökning av bidrag till verkstäder för handikappade och ökade resurser för omskolning av sådana avses också.

Mödrahjälp, socialhjälp, barnavård

Mödrahjälp

Anslag 1961/62	6.000.000 kronor
Förslag 1962/63	3.000.000 kronor

Minskningen betingas av att mödrahjälpen försvinner som självständig hjälpform från 1 januari 1963 och inarbetas i övrig sjukförsäkring enligt förslag från socialpolitiska kommittén.

Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor

Oförändrat anslag, 250.000 kronor, i avvaktan på ökad erfarenhet rörande elevtillströmningen. Under budgetåret 1960/61 har 18 kurser med 206 elever anordnats och för kommande budgetår beräknas 250 elever med en kostnad av 1.045 kronor per elev.

Ersättningar till kommunerna enligt socialhjälp- och barnavårdslagarna

Anslag 1961/62	6.750.000 kronor
Förslag 1962/63	6.750.000 kronor

Från anslaget bestrides kostnaderna för understöd åt vissa i landet mottagna flyktingar samt utlandssvenskar som återvänder till Sverige, vidare kommunens utgifter för socialhjälp och barnavård åt renskötande lappbefolkning.

Bidrag till anordnande av ålderdomshem

Anslag 1962/63	10.000.000 kronor
Förslag 1962/63	8.000.000 kronor

Under budgetåret 1962/63 väntas 87 ålderdomshem med 3.108 platser bli färdigställda.

Allmänna barnbidrag

Anslag 1961/62	798.000.000 kronor
Förslag 1962/63	957.000.000 kronor

Antalet bidragsberättigade barn uppskattas till 1.740.000 och bidraget höjs från 450 till 550 kronor.

Bidrag till driften av barnkolonier

Anslag 1961/62	1.700.000 kronor
Förslag 1962/63	2.900.000 kronor

Driftbidraget till kolonierna utgår med högst 1 krona för barn och dag eller vid särskilda omständigheter 2 kronor. Till vinterkolonier för sjuka, klena eller sjukdomshotade skolbarn kan bidrag lämnas med högst 3 kronor för barn och dag. Under föregående år har bidraget på grund av medelsbrist i vissa fall måst begränsas till 50—80 öre per barn och dag. En viss brist på feriehem föreligger nu och det synes angeläget att denna verksamhet stimuleras genom att bidragsbeloppet höjes från 1 krona till 1:50 per dag.

Ungdomsvårdsskolorna

Avlöningar

Anslag 1961/62	10.687.000 kronor
Förslag 1962/63	11.333.000 kronor

Den 1 juli 1961 fanns 1.005 platser vid skolorna men genom tillbyggnad väntas platsantalet öka till cirka 1.090, vilket beräknas tillräckligt för nuvarande efterfrågan. Vid fem skolor skall enligt 1961 års riksdagsbeslut fem mottagningsavdelningar inrättas. Departementschefen framhåller att sedan platsbristen nu synes avhjälpd har en upprustning av skolornas kvalitativa resurser påbörjats. För att belysa vård- och behandlingsmetoderna har en särskild utredning tillsatts samt en annan utredning för skyndsam behandling av eftervårdsfrågorna i syfte att minska behovet av den dyrbara anstaltsvården. Ett mera slutgiltigt ställningstagande till frågan om personalorganisationen vid de för psykiskt abnorma elever avsedda skolorna t. ex. Bärby yrkesskola anses böra anstå ytterligare någon tid. För de olika skolorna föreslås en ny rektorstjänst samt vidare ett antal tillsyningsmän, vårdare och yrkesmästare.

Omkostnader

Anslag 1961/62	5.462.000 kronor
Förslag 1962/63	5.291.000 kronor

En del av ökningen hänför sig till ökade anslag för familjevård och vidareutbildning av elever utanför skolor samt förbättring av inventarier m. m.

Ungdomsvårdsskolorna: Anordnande och drift av provisoriska förläggningar

Under innevarande budgetår har ett reservationsanslag av 750.000 kronor anvisats. För budgetåret 1962/63 föreslås ett reservationsanslag av 350.000 kronor beroende på befintliga reservationer från föregående år.

Ungdomsvårdsskolorna: Personalutbildning

För budgetåret 1962/63 föreslås reservationsanslag med oförändrat belopp, 55.000 kronor. Anslaget användes till kurser för vård- och tillsynspersonal, för aspiranter i vårdarbefattning samt till husföreståndare vid anstalt.

Nykterhetsvård

Statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare

Avlöningar

Anslag 1961/62	1.420.000 kronor
Förslag 1962/63	1.455.000 kronor

En ny tjänst som vårdare i Ae 8 inrättas.

Statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholmissbrukare

Avlöningar

Anslag 1961/62	1.145.000 kronor
Förslag 1962/63	1.198.000 kronor

En heltidsanställd läkare i lönegrad Ae 26 inrättas.

Omkostnader

Anslag 1961/62	782.000 kronor
Förslag 1962/63	883.000 kronor

Ökningen hänför sig till anskaffning av inventarier bl. a. för läkarmottagning och sjukavdelning för den heltidsanställda läkaren.

Statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare

Avlöningar

Anslag 1961/62	1.066.000 kronor
Förslag 1962/63	1.097.000 kronor

En yrkesmästare i Ae 10, en vårdare i Ae 8 och ett biträde nyanställs.

Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare

Anslag 1961/62	850.000 kronor
Förslag 1962/63	1.150.000 kronor

För närvarande finns 2.100 platser vid statliga och erkända anstalter men den nya nykterhetsvårdsutredningens förslag stannar vid 1.400 vårdplatser inom den statliga anstaltsorganisationen. Därutöver skall landstingskommuner eller annan huvudman svara för vårdhem, där statsbidrag med 75 procent av anordningskostnaderna, dock högst 10.000 kronor eller i vissa fall 15.000 kronor, skall utgå. Antalet av länsstyrelserna meddelade intagningsbeslut uppgick under de tre första kvartalen 1961 till 2.097 mot 2.330 under motsvarande tid föregående år. Antalet ansökningar om vårdplats på allmän anstalt under de tre första kvartalen 1961 var 2.339 mot 2.428 motsvarande tid 1960. På enskilda anstalter kommer platsantalet nu att uppgå till 388 men ytterligare ett 40-tal platser anses böra inrättas. I inackorderingshemmen fanns nu 261 platser men en utbyggnad till 350 platser anses önskvärd.

Bidrag till kommunala nykterhetsnämnder

Anslag 1961/62	17.000.000 kronor
Förslag 1962/63	20.000.000 kronor

Bidraget utgör 75 procent av de godkända kostnaderna för sådan verksamhet. Ökningen av nykterhetsnämndernas utgifter fortsätter alltså, dock i saktare takt än tidigare.

Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

Arbetsmarknadsstyrelsen

Avlöningar

Anslag 1961/62	8.808.000 kronor
Förslag 1962/63	9.021.000 kronor

Departementschefen önskar förstärkning av fältpersonalens arbetsvård som centralt bör ledas och samordnas av fyra första byråinspektörer vid arbetsmarknadsstyrelsen samt för övrigt amanuens tjänster, en kanslitjänst, en byråingenjör samt förhöjda anslag för experter och sakkunniga.

Arbetsförmedlingen

Avlöningar

Anslag 1961/62	34.725.000 kronor
Förslag 1962/63	41.416.000 kronor

Arbetsmarknadsstyrelsen framhåller i sina petita behovet av ökad yrkesvägledning samt arbetsvård och omskolning och föreslår en förstärkning med 175 $\frac{1}{2}$ tjänst i hela landet till 969 tjänster på basen av en utredning som arbetsmarknadsstyrelsen företagit. För närvarande finns 117 permanenta och 9 $\frac{1}{2}$ extra tjänster för arbetsvård, varjämte 5 konsulenter för döva. Styrelsen önskar nu en utökning med 113 $\frac{1}{2}$ tjänst på grund av den alltmer ökade betydelse som tillmäts rehabiliteringsåtgärderna. Antalet arbetsvårdssökande uppgick år 1959 till 27.000 mot 22.950 år 1950. Under år 1960 ökades det med ytterligare nära 5.000, vilket bl. a. sammanhänger med det påbörjade samarbetet mellan arbetsvård och sjukvård. Flera länsarbetsnämnder har emellertid med hänsyn till de bristande personella resurserna på olika sätt tvingats begränsa antalet remisser från sjukvårdarna genom att helt undantaga vissa sjukvårdsområden eller vissa grupper och ålderskategorier. Vid länsarbetsnämnderna finns för närvarande 24 läkare med en tjänstgöringstid av i genomsnitt 2 timmar per vecka. Kravet på läkarnas insatser har stegrats bl. a. genom samarbetet med sjukvårdarna. Länsarbetsnämndens läkare bör nu ingå bland representanterna för nämnden i de särskilda samarbetslagen och deras arbetstid därför ökas till 4 timmar i veckan plus 3 timmar för individuella undersökningar. Departementschefen föreslår nu att 205 extra ordinarie tjänster inrättas, varav på den allmänna förmedlingen och ungdomsförmedlingen 100 tjänster, arbetsvården 40 tjänster, tjänstemannaförmedlingen 30 tjänster, yrkesvägledningen 15 tjänster och länsarbetsnämndernas kanslier 20 tjänster. Därjämte biträder departementschefen önskan om en ökad medverkan av läkare bl. a. genom ökning av antalet arvodesanställda läkare med 8.

Omkostnader

Anslag 1961/62	8.655.000 kronor
Förslag 1962/63	11.302.000 kronor

Ökningen hänför sig till den föreslagna personalökningen samt därjämte ökade lokalbehov.

Bidrag till erkända arbetslöshetskassor

Anslag 1961/62	69.000.000 kronor
Förslag 1962/63	51.000.000 kronor

Statsbidrag utgår för varje dag för vilken dagshjälp utgivits. Bidraget får ej i något fall uppgå till högre belopp än 6 kronor för varje ersättningsdag, vilket belopp uppnås vid en dagshjälp av 17 kronor. Totala antalet ersättningsdagar har under försäkringsåret 1959/60 sjunkit till 5,4 miljoner och det gynnsamma arbetsmarknads-läget gör att ytterligare sänkning förutses. Det genomsnittliga antalet försäkringsdagar uppgick under föregående försäkringsår till 3,0.

Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder

Anslag 1961/62	280.000.000 kronor
Förslag 1962/63	190.000.000 kronor

Arbetslösheten har visat fortsatt nedgång. Antalet anmälda arbetslösa vid mitten av augusti månad 1961 var 14.500 mot 16.500 föregående år. Samtidigt har beredskapsarbetena inskränkts från närmare 5.300 man i februari 1961 till cirka 1.700 i augusti. Av dessa tillhörde 250 kategorien specialhänvisade (alkoholskadade) och 575 kategorien andra svårplacerade. Bidragsgivning för näringshjälp till partiellt arbetsföra, till ensamställda kvinnor samt medelålders och äldre arbetskraft för startande av egen rörelse m. m. föreslås från den 1 juli 1962 helt överflyttas till arbetsmarknadsverket. Det är synnerligen önskvärt att näringshjälp kan beviljas i ett ökat antal fall och departementschefen föreslår därför en ökning av detta anslag från 2,3 milj. till 3,5 milj. kronor.

Statens arbetsklínik i Stockholm

Anslag 1961/62	600.000 kronor
Förslag 1962/63	540.000 kronor

Departementschefen erinrar om att han fått bemyndigande att tillsätta en utredning rörande rehabiliteringsverksamheten. Utbyggnaden av arbetskliniken har blivit försenad men vid nästa budgetår räknar man med att kapaciteten skall ha ökat från 150 till 200 provningsfall per år. Minskningen av anslaget beror på att fjolårsanslaget inkluderar en engångskostnad av 110.000 kronor för uppförande av en verkstad.

Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade

Anslag 1961/62	3.000.000 kronor
Förslag 1962/63	5.000.000 kronor

Bidragen föreslås utgå efter oförändrade normer dvs. icke överskrida 325 kronor per kvm nettogolvyta och utgå med högst 15 i vissa fall högst 30 kvm per arbetsplats.

Bidrag till driften av verkstäder för handikappade

Anslag 1961/62	3.100.000 kronor
Förslag 1962/63	3.100.000 kronor

Härav utgår bl. a. anslag till företag i öppna marknaden som driver institutioner för sysselsättning av partiellt arbetsföra. Sådan halvskyddad sysselsättning finns endast vid sex företag. Den genomsnittliga kostnaden vid kommunalt drivna skyddade verkstäder utgör 1,58 kronor per fullgjord arbetstimme, under villkor att minst tio personer kan kontinuerligt beredas plats och sysselsättning i verksamheten samt att arbetslokalerna är godkända.

Omskolning m. m.

För innevarande budgetår föreligger ett förslagsanslag av 70 milj. kronor. För budgetåret 1962/63 yrkas ett förslagsanslag av 125 milj. kronor. Den här avsedda utbildningsverksamheten har två uppgifter, dels att ge handikappade möjligheter att inplaceras i produktionen, dels att bibringa arbetslösa sådana yrkesfärdigheter som efterfrågas på arbetsmarknaden. Under föregående budgetår anordnades 703 kurser mot 79 under året 1956/57. Under föregående budgetår har 14.000 personer erhållit utbildningsbidrag genom arbetsmarknadsverket. Inom nu äskade belopp finns utrymme att ordna 1.100 kurser med bidrag till 20.000 personer.

Bidrag till De blindas förening

Anslag 1961/62	515.000 kronor
Förslag 1962/63	550.000 kronor

Ökningen hänföres till bidrag till De blindas förenings depåverksamhet för blinda hantverkare samt utbyggnad av konsulentverksamheten.

Bidrag till De vanföras riksförbund

Anslag 1961/62	150.000 kronor
Förslag 1962/63	350.000 kronor

Ökningen avser mera bidrag till tekniska hjälpmedel för handikappade, vilket visar sig vara till stör nytta.

Bidrag till Hörselfrämjandets rehabiliteringscentral

Anslag 1961/62	85.000 kronor
Förslag 1962/63	100.000 kronor

Anslagshöjningen förorsakas av att ytterligare en lärare anställts.

Bostadsbyggande

Bostadsrabatter

Anslag 1961/62	150.000.000 kronor
Förslag 1962/63	150.000.000 kronor

Departementschefen erinrar om att en minskning av barnfamiljernas trångboddhet ägt rum. 1945 var mer än 45 procent av alla barnfamiljer trångbodda, dvs. det fanns flera än två boende per bostadsrum. 1960 års bostadsräkning visar att detta trångboddhetstal nu nedgått till något under 18 procent, dock är fortfarande över 180.000 barnfamiljer i landet trångbodda i denna bemärkelse. Departementschefen avser att låta utreda frågan om familjebidragens utformning och önskar därför för närvarande icke någon ändring av familjebostadsbidragens belopp. Bidrag bör i fortsättningen beviljas endast om lägenheten är minst så stor att antalet boende per rum, köket oräknat, är högst två personer, dock bör familjer som åtnjuter bidrag få behålla detta tills vidare så länge familjen kvarbor i lägenheten även om den är mera trångbodd än vad dessa regler anger.

Sjukförsäkring m. m.

Riksförsäkringsverket

Omkostnader

Anslag 1961/62	3.632.000 kronor
Förslag 1962/63	4.210.000 kronor

Ökningen hänför sig bl. a. till drift av data-maskinanläggningen.

Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet

Anslag 1961/62	16.900.000 kronor
Förslag 1962/63	16.200.000 kronor

Anslaget disponeras av riksförsäkringsverket och arbetsmarknadsstyrelsen för verksamhet till förebyggande och hävande av invaliditet. Platsantalet vid riksförsäkringsverkets sjukvårdsanstalter är 1.044, oförändrat, men de ökade löverna gör att omkostnadsstegringen blir 1.400.000 kronor. Denna sjukvårdande verksamhet drivs dels vid de tre fristående sjukhusen i Nynäshamn, Tranås och Äre, dels vid lasarettssavdelningar i Lund, Vänersborg, Umeå, Lidköping, Norrköping och Boden. Sjukvården avser främst

reumatiker men därjämte vid några anstalter neurosfall och astmasjuka. I en speciell utredning har nyligen föreslagits att de lasarettssavdelningarna successivt överförs till respektive lasarettshuvudman medan de tre fristående anstalterna ombildas till speciella rehabiliteringssjukhus. Departementschefen ansluter sig i princip till att riksförsäkringsverkets sjukvårdande verksamhet bör avvecklas men är icke beredd att ta ställning till sättet och tidpunkten för avvecklingen. Ytterligare överläggningar bör äga rum med företrädare för de kommunala sjukshuvudmännen och den särskilda utredningen om organisationen av rehabiliteringsverksamheten i landet bör inväntas. Redan nu bör dock där så anses lämpligt överenskommelse med landsting om att upplåta vissa platser kunna ske.

Arbeterskydd

Arbeterskyddsstyrelsen

Avlöningar

Anslag 1961/62	1.985.000 kronor
Förslag 1962/63	2.037.000 kronor

Ökningen hänför sig till personalökning med bl. a. distriktsinspektörer.

Statens utlåningsfonder

Lånefonden för bostadsbyggande

För innevarande budgetår har uppförts 730.000.000 kronor. En fortsatt ökning av bostadsefterfrågan inom tätorterna kan väntas och beräknas till drygt 47.000 per år under den närmaste femårsperioden. Därutöver krävs ersättning av bristfälliga äldre bostäder och en avveckling av bostadskön, varför en årlig ökning av den nuvarande produktionsnivån, 70.000 lägenheter, avses fram till 82.000 per år vid 1960-talets mitt enligt bostadsbyggnadsutredningens prognos. Departementschefen föreslår för budgetåret 1962/63 ett bostadsbyggnadsprogram omfattande 75.000 lägenheter, varav uppskattningsvis 24.000 lägenheter förutses inrymmas i småhus och 51.000 i flerfamiljshus vilket innebär en ökning av småhusbyggandet stimulerad av gynnsammare regler för belåningsvärdena.

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

Totalt anvisat	
anslag 1961/62	2.137.341.000 kronor
Förslag 1962/63	2.305.119.000 kronor
innebärande en höjning av 167.778.000 kronor.	

Av denna nettohöjning är cirka 106 milj. kronor automatisk stegring på grund av ökade löner etc. samt flera folkskolor på grund av ökat barnantal. Till de automatiska utgiftsökningarna hör också en ökning av skolskjutsbidraget med 4 milj. kronor samt anslag till studiebidrag och stipendier med 24 milj. kronor. Den automatiska utgiftsökningen detta år är mindre än hälften av föregående år (230 milj. kronor) medan den icke automatiska ökningen är av samma storleksordning (62 milj. kronor).

Utbildning av ungdomsledare

Anslag 1961/62	1.500.000 kronor
Förslag 1962/63	1.700.000 kronor

Det av skolöverstyrelsen redovisade behovet av regionala och centrala kurser för ungdomsledarutbildning anses motivera en uppräknings anslaget med 200.000 kronor. Överstyrelsen föreslås efter eget bedömande få disponera anslaget för ordnande av kurser för ungdomsledare.

Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet

Anslag 1961/62	5.400.000 kronor
Förslag 1962/63	5.900.000 kronor

Höjningen motsvarar den automatiska uppgången av medelsbehovet vid oförändrade bidragsgrunder.

Bidrag till Centralförbundet för nykterhetsundervisning

Anslag 1961/62	897.000 kronor
Förslag 1962/63	970.000 kronor

Anslagsökningen innebär möjlighet till anställande av två befattningshavare samt därutöver vissa löneförhöjningar och ökade pensionsavgifter.

Bidrag till nykterhetsorganisationer

Anslag 1961/62	1.707.000 kronor
Förslag 1962/63	1.873.000 kronor

Det ökade anslaget motiveras med behovet av ökad undervisning bland ungdom mot alkoholmissbruk och innebär möjligheter till ytterligare

fyra instruktörer för sammanlagt 66.000 kronor. 100.000 kronor avses för nykterhetsfrämjande verksamhet bland barn och ungdom samt upplysning i alkoholfrågan på arbetsplatser m. m.

Bidrag till framställning av blindskrift och talböcker för blind

Anslag 1961/62	153.000 kronor
Förslag 1962/63	233.000 kronor

Anslagsbehovet motiveras med behovet av en avsevärd utökning av talboksframställningen som alltjämt avses ske inom ramen för De blindas förenings nuvarande verksamhet. Kungl. Maj:t bör efter förslag av skolöverstyrelsen utfärda erforderliga bestämmelser rörande anvisningen av dessa medel, närmast i syfte att vinna garantier för att bokurvalet kommer att vara kvalitativt tillfredsställande.

Statens blindskolor

Avlöningar

Anslag 1961/62	3.153.000 kronor
Förslag 1962/63	3.185.000 kronor

Anslagsökningen innebär inrättande av en arbetsterapeutjänst i Lund samt en del timarvoderad lärarpersonal.

Omkostnader

Anslag 1961/62	831.000 kronor
Förslag 1962/63	940.000 kronor

Höjningen medger anskaffning av materiel till skolan i Kristinehamn samt någon ökning av anslaget till tandvård och sjukgymnastisk behandling.

Statens dövskolor

Avlöningar

Anslag 1961/62	5.729.000 kronor
Förslag 1962/63	5.975.000 kronor

Höjningen innebär ökning av personalen vid skolhemmen i Mogård, Boden och Örebro samt kameral personal i Vänersborg och Manilla.

Omkostnader

Anslag 1961/62	1.984.000 kronor
Förslag 1962/63	1.940.000 kronor

Minskningen hänförs sig framför allt till minskad utackordering av elever.

Universiteten och den medicinska undervisningen m. m.

Uppsala universitet

Avlöningar

Anslag 1961/62	27.010.000 kronor
Förslag 1962/63	29.309.000 kronor

En personlig professur i thoraxkirurgi för docenten Viking Olov Björk, en laboratorstjänst vid mentalsjukhusen i Uppsala och Lund (deras benämning skall efter förslag fastställas av Kungl. Maj:t framdeles), en prosector i anatomi samt för övrigt ett antal assistenter och laboratoriebiträden föreslås inrättade. Den tidigare beslutade professuren i neurokirurgi skall nu inrättas.

Lunds universitet

Avlöningar

Anslag 1961/62	25.523.000 kronor
Förslag 1962/63	27.173.000 kronor

En laboratorstjänst vid forskningsavdelningen i psykiatri vid S:t Lars sjukhus med ännu icke definierat ämnesområde föreslås inrättad i likhet med motsvarande befattning i Uppsala. För övrigt föreslås huvudsakligen tekniska biträden och assistenter.

Göteborgs universitet

Avlöningar

Anslag 1961/62	13.249.000 kronor
Förslag 1962/63	14.501.000 kronor

En docenttjänst föreslås, en första amanuens i hygien samt för övrigt ett antal laboratoriebiträden, översköterskor och laboratorieingenjör. Till den psykiatriska studenthälsovården föreslås 4.500 kronor och samma anslag i Uppsala.

Stockholms universitet

Avlöningar

Anslag 1961/62	16.044.000 kronor
Förslag 1962/63	16.633.000 kronor

För studenternas hälsovård, även psykiatrisk hälsovård, föreslås ökade anslag.

Karolinska institutet

Avlöningar

Anslag 1961/62	11.618.000 kronor
Förslag 1962/63	12.048.000 kronor

En ny prosector i anatomi och histologi, universitetslektorat i medicinsk kemi och fysiologi samt ett antal laboratorieingenjörer och laboratoriebiträden föreslås.

Medicinska högskolan i Umeå

Avlöningar

Anslag 1961/62	3.096.000 kronor
Förslag 1962/63	3.836.000 kronor

I och med innevarande års proposition förutses personalorganisationen för propedeutisk och klinisk undervisning i huvudsak vara färdig med tjugo professurer, sex laboraturer, tio biträddade lärartjänster, en forskardocent- och fem docenttjänster. För året föreslås en laboratur i farmakologi, en forskardocent- samt två andra docenttjänster, företrädesvis för gruppen bakteriologi, farmakologi och patologi. Vidare föreslås ett antal instruktionssköterskor, laboratoriebiträden samt klinisk amanuens.

Tandläkarhögskolan i Stockholm

(omfattande även undervisningen i Umeå)

Avlöningar

Anslag 1961/62	6.369.000 kronor
Förslag 1962/63	6.428.000 kronor

Förslaget innefattar en professur i barntandvård vid högskolan i Umeå för professor L. Lysell samt viss ökning av underordnad personal.

Tandläkarhögskolan i Malmö

Avlöningar

Anslag 1961/62	4.036.000 kronor
Förslag 1962/63	4.152.000 kronor

Även här föreslås laboraturen i barntandvård överförd till professur med A. E. Syrist som förste innehavare.

Bidrag till socialinstitutet

Anslag 1961/62	1.163.000 kronor
Förslag 1962/63	1.518.000 kronor

För socialinstitutet i Stockholm, Göteborg och Lund innebär kravet vissa löneförbättringar bl. a. för rektorerna. Ett nytt socialinstitut i Umeå projekteras med statligt bidrag fr. o. m. 1 juli 1962, där 70 elever beräknas kunna påbörja sina studier då. För Umeåinstitutet föreslås 247.000 kronor.

Fortbildning av läkare

Anslaget föreslås höjt med 15.000 kronor till 75.000 kronor.

Statens medicinska forskningsråd

Anslag 1961/62	6.100.000 kronor
Förslag 1962/63	6.850.000 kronor

Statens råd för samhällsforskning

Anslag 1961/62	1.350.000 kronor
Förslag 1962/63	1.575.000 kronor

Atomforskning

Anslag 1961/62	6.240.000 kronor
Förslag 1962/63	6.705.000 kronor

Anslaget är i själva verket ytterligare förhöjt därigenom att en del av personalen i Gustaf Werners institut för kärnkemi i Uppsala överförts till universitetets stat. Till europeiskt samarbete inom kärnforskningen föreslås anslaget höjt med 600.000 kronor till 3.900.000 kronor. Fem särskilda nya forskartjänster föreslås inrättas i Ae 25 varav en för medicinsk forskning och en för samhällsforskning samt tre för naturvetenskaplig forskning.

Inredning och utrustning av nya lokaler vid universitet och högskolor

Ett reservationsanslag föreslås å 15.000.000 kronor, vilket ungefär motsvarar innevarande års reservationsanslag. Utredningen i fråga om anslagsbehoven är emellertid ännu icke avslutad, varför särskild proposition i ämnet senare kommer att framläggas.

Studiesociala ändamål

Studiebidrag och stipendier

Anslag 1961/62	105.000.000 kronor
Förslag 1962/63	129.000.000 kronor

Höstriksdagen 1961 beslöt höja det allmänna studiebidraget från 34 till 50 kronor i månaden, vilket gör 14 milj. kronor. Återstående kostnadsökning betingas av ökat antal elever.

Naturastipendier åt studerande vid universiteten

Anslag 1961/62	22.615.000 kronor
Förslag 1962/63	26.510.000 kronor

Genom 1960 års riksdagsbeslut sänktes kravet på studielämplighet till Ba-gränsen. Vid oförändrad stipendieringsfrekvens, 47 procent, erfordras under nästa budgetår sammanlagt 5.080 nya stipendier. Den av SFS begärda utvidgningen av stipendiesystemet tillstyrkes icke av departementschefen.

Bidrag till anordnande av skolmåltider

Anslag 1961/62	19.700.000 kronor
Förslag 1962/63	20.000.000 kronor

För allt flera kommuner har statsbidraget försvunnit på grund av att kommunens skatteunderlag ökat, varför förslag om ändrade statsbidragsbestämmelser framförts. Dessa anser dock departementschefen icke nu böra upptas till behandling utan anstå till behandling i ett större finanspolitiskt sammanhang.

INRIKESDEPARTEMENTET

Totalt anvisat	
anslag 1961/62	948.718.000 kronor
Förslag 1962/63	1.020.469.000 kronor

innebärande en höjning av ca 72.000.000 kronor

Av ökningen svarar den automatiska prisstegringen för 33,4 milj. kronor och de icke automatiska höjningarna för 38,4 milj. kronor.

Departementschefen föreslår i sin ingress i avbidan på allmän organisationsöversyn beträffande medicinalstyrelsen för närvarande punktvisa förstärkningar bl. a. för att få till stånd en utvidgad och förbättrad medicinalstatistik.

I enlighet med den i princip beslutade organisationen av den allmänna hälsovårdstillsynen i landstingsområdena föreslås att länsläkarinstitutionen börjar uppbyggas. Förutom omändring av förste provinsialläkartjänsterna till tjänster som länsläkare föreslås inrättande av fyra tjänster som biträdande länsläkare och fyra som läns-hälsovårdskonsulent.

Utbyggnaden av den statliga mentalsjukvården föreslås fortsatt. Utöver Falbygds sjukhus som började beläggas 1961 beräknas Mellringe sjukhus i Örebro och Bollnäs sjukhus kunna börja beläggas under 1962 samt psykopatsjukhuset i Katrineholm under hösten 1963. Detta innebär att drygt 2.400 nybyggda platser tillkommer. Sammanlagt för nya och befintliga sjukhus före-

slås en ökning med 411 nya tjänster varav 13 läkare, 320 sjukvårdspersonal, 20 kontorspersonal och 58 ekonomipersonal. Av dessa 411 tjänster avser 172 nya sjukhus och nya avdelningar vid befintliga sjukhus. För befintliga sjukhus föreslås en nettoökning av 171 tjänster. Mental-sjukhusens kostnadsanslag föreslås uppräknat med 2,4 miljoner kronor för förbättring av inventarier och utökad arbets- och sysselsättnings-terapi.

För utrustning av nya mentalsjukhus och upp-rustning av vårdavdelningar beräknas 7 milj. kronor dvs. en ökning med 4 milj. kronor.

För avtalsenligt bidrag till Örebro läns lands-ting för driften av Mellringe sjukhus föreslås ett anslag om 2,7 milj. kronor.

De nya neurologiska och neurokirurgiska kli-nikerna vid Karolinska sjukhuset beräknas tagas i bruk 1 april 1963 varvid en del tjänster över-förs från Serafimerlasarettets nuvarande nervkli-ner. Totalt föreslås 50 nya tjänster, därav 6 läkartjänster. En viss omdisponering av Karolins-ka sjukhusets thoraxkliniker föreslås så att av de fyra allmänna avdelningarna två disponeras för tuberkulösa fall och två för icke tuberkulösa fall. Dessutom inrättas en specialcardiologisk kli-nik om 18 vårdplatser. Anslaget till Karolinska sjukhusets utbyggnad beräknas till 6,6 milj. kronor.

Serafimerlasarettet skall fortsätta att utnyttjas som undervisningssjukhus intill dess undervis-ningen vid mitten av 1970-talet kan överflyttas till S:t Görans sjukhus. En viss ombyggnad av Serafimerlasarettet måste därför ske och en om-disposition av de utrymmen som frigörs vid nerv-klinikernas överflyttande till Karolinska sjukhu-set, vilket medför 13 nya tjänster.

Akademiska sjukhuset i Uppsala föreslås fort-sätta sin utbyggnad enligt generalplanen varvid 15 nya läkartjänster avses och ett kapitaltillskott av 6,3 milj. kronor.

Vid Norrbackainstitutet skall nuvarande real-skola fr. o. m. höstterminen 1961 ombildas till ett enhetsskolans högstadium för handikappade elever, vilket kräver en viss förstärkning av per-sonalen och omdisponering av lokalerna. För-bättring av bidrag för ortopediska hjälpmedel (stödjebandage, proteser, rullstolar och invalid-vagnar) som för närvarande utgår med tre fjär-dedelar av kostnaderna, avses behandlas i en se-nare proposition till riksdagen.

Förslag framlägges om en försöksvis allsidi-gare hälsokontroll i anslutning till en planerad skärmbildsverksamhet i Värmlands län baserad på ingående kemisk blodanalys.

Hälso- och sjukvården

Medicinalstyrelsen

Avlöningar

Anslag 1961/62	4.643.000 kronor
Förslag 1962/63	4.950.000 kronor

En speciellt tillkallad sakkunnig utreder för närvarande medicinalstyrelsens organisation och arbetsuppgifter och väntas under våren 1962 framlägga resultatet av sin undersökning. I av-vaktan därpå biträder departementschefen för närvarande icke medicinalstyrelsens förslag om en uppdelning av mentalsjukvårdsbyrån men fö-reslår dock en dubblering av byråchefstjänsten under nästa budgetår och inrättande av en me-dicinalrådsassistent med en arbetstid av två tim-mar per dag med särskild uppgift att sköta fa-miljerådgivningsverksamheten m. m.

En biträdande byråinspektör vid sjuksköter-skeavdelningen föreslås också med hänsyn till de ökade arbetsinsatser som laborantutbildning och sjuksköterskefrågor kräver.

En önskan om förbättrad medicinalstatistik tillmötesgås delvis genom förslag om en tjänst som förste aktuarie och en som kanslibiträde samt ett kontorsbiträde vid den statistiska avdel-ningen.

Omkostnader

Anslag 1961/62	728.000 kronor
Förslag 1962/63	873.000 kronor

Anslaget till publikationstryck föreslås höjt till 135.000 kronor, en höjning med 20.000 kronor. Oförändrade 100.000 kronor föreslås till karies-förebyggande verksamhet.

Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd

Avlöningar

Anslag 1961/62	541.000 kronor
Förslag 1962/63	562.000 kronor

Höjningen innebär en viss förstärkning av kontorspersonal och arvoden åt föreläsare.

Utrustning av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara

Anslag 1961/62	2.190.000 kronor
Förslag 1962/63	6.000.000 kronor

Av denna ökning faller 2.800.000 kronor på uppbyggandet av en sjukhärbargesorganisation, 500.000 kronor på utrustandet av mottagnings-sjukhus för utrymning av mentalsjukhusen samt för övrigt anskaffande av autoklaver, syreappa-rater och annan materiel.

Strålskyddsverksamhet

Anslag 1961/62	1.243.000 kronor
Förslag 1962/63	1.323.000 kronor

Höjningen betingas av nya laboratorieingenjörstjänster för mätning av radioaktivitet.

Centrala sjukvårdsberedningen

föreslås få ett oförändrat förslagsanslag av 502.000 kronor. Senare beräknas proposition kunna framläggas om en omorganisation av CSB sedan omorganisationsbetänkandet slutbehandlats efter remiss.

Statens institut för folkhälsan

Avlöningar

Anslag 1961/62	4.056.000 kronor
Förslag 1962/63	4.200.000 kronor

Ökningen betingas bl. a. av ökad uppmärksamhet på de alltmer tilltagande buller- och luftföroreningsproblemen. En kemist och en avdelningsingenjör samt laboratoriebiträden föreslås nyanställas. Övriga äskade tjänster har icke bifallits.

Omkostnader

Anslag 1961/62	933.000 kronor
Förslag 1962/63	1.011.000 kronor

En särskild post på 92.000 kronor avses för en undersökning av luftföroreningars inverkan på människan.

Statens bakteriologiska laboratorium

Avlöningar

Anslag 1961/62	6.447.000 kronor
Förslag 1962/63	6.630.000 kronor

Tjänsten som professor och föreståndare för virologiska avdelningen föreslås ordinariesättas och en laboratorieläkare överförs till virologiska avdelningen. För övrigt föreslås väsentligen laboratoriebiträden och ingenjörstjänster.

Statens rättskemiska laboratorium

Avlöningar

Anslag 1961/62	1.412.000 kronor
Förslag 1962/63	1.615.000 kronor

Förslag om uppdelning av det kemiska laboratoriet på två självständiga laboratorier föreslås tills vidare bordläggas i avvaktan på frågan om medicinalstyrelsens omorganisation. En tjänst som laborator och två tjänster som laboratorie-

biträden vid blodgruppsserologiska avdelningens rättsserologiska sektion föreslås samt en assistent vid den toxikologiska sektionen.

Statens farmaceutiska laboratorium

Avlöningar

Anslag 1961/62	823.000 kronor
Förslag 1962/63	896.000 kronor

Där föreslås bl. a. en laboratorieläkare med halvtidstjänstgöring för reklamgranskning av de ständigt ökande mängderna farmakologiska preparat.

Länsläkare och provinsialläkare

Avlöningar

Anslag 1961/62	18.600.000 kronor
Förslag 1962/63	19.300.000 kronor

Medicinalstyrelsen anför: Den 1 juli 1961 hade 595 provinsialläkardistrikt inrättats. Gällande personalförteckning upptar 603 provinsialläkartjänster. Av tjänsterna i de inrättade distrikten var fränsett rutinvakanta och 7 blockerade tjänster 83 stycken utan ordinarie innehavare. Med hänsyn till dels planerad omorganisation av provinsialläkarväsendet, dels allttjämt bestående rekryteringssvårigheter inom detsamma är styrelsen icke beredd att föreslå ytterligare ordinarie provinsialläkartjänster för nästa budgetår. Förefintlig reserv av 8 ordinarie provinsialläkartjänster, för vilka distrikt ännu icke inrättats, torde ge tillräckligt utrymme för att i trängande fall inrätta nya distrikt samt att till ordinarie provinsialläkardistrikt omändra extra distrikt. Å personalförteckningen för nästa budgetår bör oförändrat upptagas 24 befattningar som förste provinsialläkare samt 603 provinsialläkartjänster. Departementschefen föreslår att tjänsterna som länsläkare placeras i lönegrad Bo 3 och tjänsterna som biträdande länsläkare i Ao 26, varjämte avlöningsförstärkningar med 6.000 kronor årligen skall utgå, samt tjänsterna som länshälsovårdskonsulent i Ae 19. För närvarande finnes enligt särskilt beslut av Kungl. Maj:t 13 biträdande provinsialläkartjänster inrättade. Liksom hittills föreslås det ankomma på Kungl. Maj:t att i enstaka fall efter förslag av medicinalstyrelsen besluta om inrättande av biträdande provinsialläkartjänst i distrikt där behov föreligger och rekryteringsmöjligheterna bedömas som gynnsamma. En förutsättning härför bör dock vara att förslaget biträdes av vederbörande landsting.

Statens mentalsjukhus

Avlöningar

Anslag 1961/62	178.400.000 kronor
Förslag 1962/63	184.500.000 kronor

Vid Ulleråkers och S:t Lars sjukhus föreslås vardera en sjukhusdirektörstjänst inrättas. Innehavaren skall vara direktionens verkställande tjänsteman, bör i princip ha avlagt akademisk examen och vid tjänstgöring inom stats- eller landstingsförvaltning ha ådagalagt framstående skicklighet och givit prov på synnerligen god organisatorisk förmåga. Tjänsterna föreslås placerade i B 1 samt förses med hyresersättning. I samband därmed föreslås nuvarande sjukhusintendenter i A 24 ersättas med tjänster som direktörsassistent i A 21, varvid direktörsassistenterna även tjänstgör som direktionens sekreterare. Bredvid sjukhusdirektörerna inrättas speciell chefsläkarbefattning försedd med ett arvode av 2.400 kronor per år. Medicinalstyrelsen önskar också förstärka kuratorsorganisationen bl. a. med befordringstjänster som är konkurrenskraftiga med landstingens förste kurator i A 15. Sex kuratorer föreslås inrättade, likaså föreslås sex sjukgymnaster.

Departementschefen framhåller i sina kommentarer att avtalet med Örebro landsting om övertagande av driften av Mellringe sjukhus innebär ett steg mot bättre samordning mellan kroppssjukvård och mentalsjukvård och ger möjligheter till samordning mellan Mellringe sjukhus och centrallasarettet i Örebro.

Försöksvis skall också öppen vård vid mentalsjukhusen organiseras dels som öppna mottagningar, dels som dagsjukhus, dels som skyddade verkstäder för att underlätta övergången till normal arbetsmiljö.

Utvecklingen inom mentalsjukvården belyses bl. a. av att anslagen till läkemedel under sexårsperioden höjts från 1.650.000 kronor till 9.200.000 kronor dvs. sexdubblats.

Läkartätheten är för närvarande vid de statliga mentalsjukhusen 97 patienter per läkare vid primärsjukhusen, vilket kan jämföras med storstädernas mentalsjukhus, där för närvarande 50 à 60 patienter per läkare är regel. Vid sjukhuset i Bollnäs beräknas under våren 1963 180 vårdplatser börja beläggas och för detta föreslår departementschefen två läkartjänster och motsvarande övrig personal. För den internmedicinska verksamheten föreslås två överläkartjänster vid vardera Gullberna och Umedalens sjukhus. Av kuratorerna har departementschefen upptagit tre tjänster i A 15 och av sjukgymnaster fyra i

A 11—13. Frågan om utbyggandet av den öppna vården, dagsjukhus och skyddad verkstad föreslås närmare försöksvis planeras med anslag från Kungl. Maj:t som föreslår 500.000 kronor till detta ändamål.

Omkostnader

Anslag 1961/62	64.300.000 kronor
Förslag 1962/63	66.700.000 kronor

Här anför medicinalstyrelsen att medelbeläggningen på statens mentalsjukhus under budgetåret 1960/61 uppgick till 23.425 patienter. Därjämte vistades i medeltal 979 patienter per dag i den anslutna familjevården. Den föreslagna anslagshöjningen beror främst på fortsatt upprustning av sjukhusen samt tillkomsten av de nya sjukhusen.

Ersättningen till föreningen Kronprinsessan Victorias kustsanatorium för vård av psykiskt efterblivna beräknas till 2.600.000 kronor, innebärande en ökning av 100.000 kronor.

En fortsatt höjning av inventariestandarden är nödvändig bl. a. med bårvagnar, bäddvagnar, serveringsvagnar etc. samt förbättrade möbler, för vilket ett belopp av 2.312.000 kronor avsettes.

En speciell undersökning av medicinalstyrelsen i samband med Centrala Sjukvårdsberedningen av transportorganisationen vid sjukhusen har ännu icke avslutats men ett anslag på 88.000 kronor för inköp och byte av bilar föreslås.

För utrustning av nya mentalsjukhus föreslås ett reservationsanslag av 7 milj. kronor.

Utbildning av mentalsjukvårdspersonal

Anslag 1961/62	5.600.000 kronor
Förslag 1962/63	5.860.000 kronor

Här anföres att den nya grundutbildningen omfattas med stort intresse. Ansökningar till kurserna under läsåret 1960/61 uppgick till 1.118 hösten 1960 och 1.275 våren 1961, varav respektive 292 och 335 blev antagna. Ytterligare fyra lasarett har tagits i anspråk för elevernas utbildning i allmän sjukvård, nämligen lasarett i Eksjö, Karlshamn, Mora och Avesta, varjämte Varbergs och Katrineholms lasarett avsetas i anspråk. Departementschefen anför att 1960 års riksdag fattade beslut om ökning av antalet elever i grundutbildning från 490 till 650. Intresset för en högre utbildning vid sjuksköterskole skola av redan grundutbildad personal har också starkt ökat under det senaste året. Av de åtta nya tjänster som biträdande instruktionssjuk-

sköterskor som medicinalstyrelsen föreslagit tillstyrker departementschefen tre. Kompletterande kurser för förmanspersonal har pågått vid Falköpings lasarett och kommer nu också att kompletteras med utbildning i somatisk sjukvård vid Norrtälje lasarett, varför en speciell instruktions-sköterska föreslås anställd.

Bidrag till driften av vissa mentalsjukhus

Ett anslag av 2.700.000 kronor föreslås 1962/63 såsom ersättning till Örebro läns landsting för driften av Mellringe sjukhus. Detta är ett förslagsanslag och meningen är att driftskostnaderna skall ersättas med belopp motsvarande genomsnittlig nettodriftskostnad per vård dag under motsvarande tid vid Falbygdens nya sjukhus.

Bidrag till mentalsjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö

Anslag 1961/62	50.000.000 kronor
Förslag 1962/63	48.000.000 kronor

Föregående års anslag har varit speciellt högt på grund av retroaktiv ersättning till Stockholms stad. Tidigare har anslaget hållit sig på 40 resp. 45 milj. kronor.

Bidrag till anordnande av psykiatriska kliniker vid lasarett

Anslag 1961/62	2.000.000 kronor
Förslag 1962/63	125.000 kronor

Från tidigare år finns disponibelt 2 milj. kronor. Under året planeras bidragsansökningar inkomma från nya kliniker i Kristianstad och Falun samt från Umeå, Linköping, Örnsköldsvik, Karlstad och Kalmar, vilket sammanlagt torde uppgå till 2.125.000 kronor, varför disponibelt kapital blir tillräckligt med ett tillägg av 125.000 kronor.

Bidrag till driften av psykiatriska kliniker vid lasarett

Anslaget föreslås höjt från 1.000.000 kronor 1961/62 till 1.100.000 kronor 1962/63. Statsbidrag beräknas utgå till 19 lasarett psykiatriska kliniker med tillhopa cirka 1.040 vårdplatser. Endast en ny klinik beräknas tillkomma, nämligen i Kiruna.

Bidrag till hem för lättskötta psykiskt sjuka

Anslag 1961/62	400.000 kronor
Förslag 1962/63	275.000 kronor

Av tidigare beviljade anslag återstår outnyttjade 400.000 kronor. Tre nya hem beräknas berättigade till bidrag nämligen sjukhemmen i Bengtsfors, Ingelstad och Kramfors. Härjämte är sjukhemmen i Kristianstad, Norrköping och Kristianstads läns Ängsgården under ombyggnad.

Bidrag till driften av sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka

Föreslås oförändrat anslag med 2.300.000 kronor. Antalet vårdplatser är oförändrat med 5.000 och bidrag utgår med 1,25 kronor per vård dag.

Bidrag till anordnande av särskolor och vårdanstalter för psykiskt efterblivna

Anslag 1961/62	4.000.000 kronor
Förslag 1962/63	5.000.000 kronor

Statsbidragen till avlöning åt rektorer och lärare innebär en kostnadsökning på 644.000 kronor till följd av en ökning av antalet lärartjänster med omkring femton. Nytt avtal har träffats beträffande verksamheten vid Sävstaholms och Söderhaga sjukhem, vilket svarar för en del av kostnadsökningen.

Bidrag till driften av vårdanstalter för psykiskt efterblivna

Anslag 1961/62	9.900.000 kronor
Förslag 1962/63	10.400.000 kronor

Antalet godkända internatplatser uppgår för närvarande till 8.259. Medicinalstyrelsen beräknar för nästa budgetår ett tillskott av cirka 350 nya vårdplatser, vilket betingar större delen av anslagsökningen. För övrigt föreslås ökade anslag för utbildning av personal, inom vårdområdet.

Bidrag till epileptikeranstalter

Anslag 1961/62	1.770.000 kronor
Förslag 1962/63	1.775.000 kronor

Antalet internatplatser vid epileptikeranstalterna beräknas under nästa budgetår till cirka 800.

Universitetssjukhus

Karolinska sjukhuset

Avlöningar

Anslag 1961/62	44.214.000 kronor
Förslag 1962/63	47.832.000 kronor

I direktionens petita har framhållits att vid de båda thoraxklinikerna har tre allmänna vårdavdelningar och de båda privatavdelningarna ännu icke tagits i bruk för sitt ändamål, trots att klinikerna öppnades 1957, på grund av rådande sjuksköterskebrist. Icke heller de övriga fem avdelningarna har kunnat utnyttjas till sin hela kapacitet av samma orsak. Kravet på ökade thoraxkirurgiska möjligheter stegrades fr. o. m. juli 1961 då den ambuleraande operationsverksamhet, som sedan ett antal år bedrivits i Svenska nationalföreningens mot hjärt- och lungsjukdomar regi, upphörde. Utredningen förutser att senast hösten 1961 patienter från Stockholms stad och län med lungtuberkulos kan mottagas för operation på kliniken. Statskontoret framhåller att de 300 för närvarande icke utnyttjade vårdplatserna vid Karolinska sjukhuset motsvarar en investering av 36 milj. kronor, vilket blir en årlig förräntning av 1.440.000 kronor, beräknat efter en genomsnittlig räntefot på 4 procent. Härtill kommer normal årlig värdeminskning å sjukhusets byggnader och inventarier i stort sett oberoende av vårdplatsernas utnyttjande. Statskontoret anser det sålunda ur ekonomisk synpunkt angeläget att åtgärder vidtages att bättre kunna utnyttja befintliga vårdplatser även om dessa åtgärder skulle innebära icke obetydliga extra kostnader. Departementschefen föreslår att av thoraxkirurgiska klinikens avdelningar två eller eventuellt tre i första hand disponeras för lungtuberkulos, vilket medför att tre thoraxkirurgiska avdelningar ävenledes behövs för tuberkulospatienter. En del av de icke ianspråktaga thoraxkirurgiska avdelningarna föreslås omändrade till specialcardiologisk klinik under ledning av en överläkare i speciell cardiologi som bör tillsättas i vanlig ordning efter ledigförklarande. En tjänst vid vardera medicinska kliniken och reumatologiska kliniken föreslås omändrade till biträdande överläkare. Vid anaestesiavdelningen föreslås en ny biträdande överläkare och en underläkare. Thoraxkirurgiska klinikens röntgenavdelning föreslås få en underläkare, likaså kliniskt-bakteriologiska centrallaboratoriet. Sex nya tjänster som institutionsbiträden föreslås i stället för lika många sjuksköterskor. Vidare föreslås ingenjörer för hjärt-lungmaskinen, röntgentekniker samt ett

antal sköterskor och laboratoriebiträden. Vid de nervkliniker, som under budgetåret kommer att överflyttas från Serafimerlasarettet, föreslås tre nya läkartjänster utöver de tjugotre som flyttas. Det kommer att ordnas en särskild dispensär under ledning av en biträdande överläkare för patienter som lider av epilepsi, följer av skullskador och cirkulationsrubbningar i hjärnan. En neurologisk rehabiliteringsklinik inrättas under ledning av en överläkare i B 1.

Karolinska sjukhuset

Omkostnader

Anslag 1961/62	11.902.000 kronor
Förslag 1962/63	14.160.000 kronor

Departementschefen erinrar att han fått be-
myndigande att tillkalla en sakkunnig för att utreda frågan om införande av driftsbokföring vid Karolinska sjukhuset. Först efter denna utredning är han beredd att ta ställning till en föreslagen metod för beräkning av inventarieunderhållet. Väsentligt ökade belopp för inventarieunderhållet anses dock nödvändigt. Läkemedelskostnaderna har stigit med 300.000 kronor till 2.900.000 kronor och förbrukningsartiklar för sjukvården stiger med 1.000.000 kronor till 4.675.000 kronor.

Serafimerlasarettet

Avlöningar

Anslag 1961/62	11.992.000 kronor
Förslag 1962/63	11.681.000 kronor

Det nya undervisningssjukhuset vid S:t Görans skall vara färdigställt den 31 december 1976 och staten skall på oförändrade villkor bibehålla huvudmannaskapet över Serafimerlasarettet t. o. m. 30 juni 1968. Anslagsminskningen för-
anleds av att nervklinikerna under budgetåret flyttas till Karolinska sjukhuset.

Viss upprustning av Serafimerlasarettet måste alltför pågå och för kommande budgetår föreslås till detta ändamål 430.000 kronor (nuvarande budgetår 900.000 kronor).

Akademiska sjukhuset i Uppsala

Avlöningar till läkare

Anslag 1961/62	4.602.000 kronor
Förslag 1962/63	5.356.000 kronor

För regionsjukvården förordas här en biträdande överläkare i specialcardiologi samt en underläkare för den konstgjorda njuren. En biträ-

dande överläkare vid den plastikkirurgiska kliniken med speciellt ansvar för den handkirurgiska verksamheten föreslås samt en biträdande överläkare på anaestesiavdelningen speciellt med tanke på den neurokirurgiska kliniken som kommer att tas i bruk. Reumatologiska kliniken utökas och får ytterligare en underläkare och den neurologiska kliniken får en biträdande överläkare och en ny underläkare. Den neurokirurgiska kliniken beräknas kunna tas i bruk den 1 november 1962 och där föreslås en biträdande överläkare och två underläkare samt ett överläkararvode till professorn. Det neurofysiologiska laboratoriet föreslås förses med en överläkare och en underläkare. För blodgivarcentralen föreslås en underläkare sammanhängande med den utvidgade verksamheten gentemot neurokirurgiska kliniken. För den socialmedicinska institutionen föreslås en underläkare.

Driftkostnader

Anslag 1961/62	5.700.000 kronor
Förslag 1962/63	5.000.000 kronor

Minskningen betingas dels av att Uppsala läns landsting skall bidra till kostnaderna för ATP samt dels av beräknade ökade inkomster på grund av de höjda utomlänsavgifterna.

Utrustning

Anslag 1961/62	1.795.000 kronor
Förslag 1962/62	1.570.000 kronor

Anslaget användes för iordningställande av provisoriska lokaler för dermatologiska kliniken i den nuvarande medicinkliniken, utrustning av medicinsk njuravdelning samt utrustning av den nybyggda medicinska kliniken och inom centralköket. Frågan om viss utrustning och nybyggnad för en radioterapeutisk klinik och ny sjuksköterskeskola beräknar departementschefen framlägga i en proposition senare i vår.

Bidrag till lasarettet i Lund

Ett förslagsanslag på 8.000.000 kronor upptages, som beräknas specificeras senare under året.

Bidrag till Malmö allmänna sjukhus

Anslag 1961/62	4.400.000 kronor
Förslag 1962/63	5.300.000 kronor

Ökningen betingas bl. a. av ett utnyttjande av den plastikkirurgiska kliniken för undervisningsändamål samt utbyggande av centraltandpolikli-

nik och käkcentral. Däremot vill departementschefen icke bidra till de speciella överläkararvodena åt professorer.

Bidrag till vissa Göteborgs stad tillhöriga sjukhus

Anslag 1961/62	9.000.000 kronor
Förslag 1962/63	10.500.000 kronor

Medeldagkostnaderna för rikets undervisnings-sjukhus beräknas för 1962 till cirka 120 kronor inklusive pensionskostnader. Enligt gällande avtal skall det statliga bidraget icke beräknas efter högre dagkostnad än nämnda medeldagkostnad, förhöjd med tio procent, dvs. maximalt 132 kronor. Den verkliga dagkostnaden vid Sahlgrenska sjukhuset beräknas till 124,69 kronor, för barn-sjukhuset 136,83 kronor och epidemisjukhuset 130,61 kronor. Tillbyggnad av psykiatriska kliniken, kvinnokliniken samt vissa ändringar i övriga kliniker betingas medelsökningen.

Bidrag till lasarettet i Umeå

Ett förslagsanslag av 4.500.000 kronor föreslås (för närvarande 2.000.000 kronor samt med byggnadsbidrag 4.470.000 kronor).

Bidrag till anordnande av sjukhem för långvarigt kropsjuka

Anslag 1961/62	950.000 kronor
Förslag 1962/63	950.000 kronor

Ett belopp på 936.000 kronor beräknas kvarstå från föregående år vilket tillsammans med det nu äskade anslaget bör täcka behovet.

Bidrag till driften av sjukhem för långvarigt kropsjuka

Anslag 1961/62	5.300.000 kronor
Förslag 1962/63	5.500.000 kronor

Bidrag kan beräknas utgå för 9.276 vårdplatser under år 1962.

Bidrag till vanförestalter

Anslag 1961/62	9.000.000 kronor
Förslag 1962/63	9.550.000 kronor

Driftunderskottet vid vanförestalterna beräknas enligt de för innevarande budgetår fastställda staterna till 7.046.000 kronor, innebärande en ökning med 550.000 kronor. För bidrag till ortopediska hjälpmedel avses ett oförändrat belopp av 2.300.000 kronor. Till forskning rörande stödjebandage och proteser föreslås ett

anslag ökat från 30.000 till 45.000 kronor. Viss förstärkning av vanförestälterna med assistenter, yrkeslärare och sjukgymnaster föreslås också.

Statens sjuksköterskeskola i Stockholm

Avlöningar

Anslag 1961/62	548.000 kronor
Förslag 1962/63	613.000 kronor

Tre nya instruktionssköterskor samt viss skrivpersonal föreslås.

Omkostnader

Anslag 1961/62	185.000 kronor
Förslag 1962/63	165.000 kronor

Minskningen betingas av inkomster från elevers tjänstgöring i öppen vård.

Statens sjuksköterskeskola i Göteborg

Avlöningar

Anslag 1961/62	302.000 kronor
Förslag 1962/63	325.000 kronor

En ny instruktionssköterska föreslås.

Omkostnader

Anslag 1961/62	262.000 kronor
Förslag 1962/63	343.000 kronor

Ökningen betingas av att elevantalet höjs från 180 till 240 och antalet provelever från 80 till 100.

Bidrag till vissa sjuksköterskeskolor

Anslag 1961/62	760.000 kronor
Förslag 1962/63	750.000 kronor

Här avses bidrag till Sophiahemmets sjuksköterskeskola samt Samariterhemmet i Uppsala, däremot icke till Ersta sjuksköterskeskola. Vissa belopp anvisas också till stipendier för täckande av utgående elevavgifter.

Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor

Avlöningar

Anslag 1961/62	510.000 kronor
Förslag 1962/63	635.000 kronor

Institutet kommer att flytta till den s. k. Pro Patria-byggnaden å Thorildsvägen i Stockholm som för närvarande disponeras av statens vattenfallsverk. Under innevarande budgetår plane-

ras en lärarkurs, en husmoderskurs, fyra avdelningssköterskekurser, en förlängd avdelningssköterskekurs samt en kurs i narkosgivning. Därutöver två extra avdelningssköterskekurser. En kursledare med uppgift att i första hand leda narkoskurserna föreslås samt vidare viss kontorspersonal.

Utbildning av viss sjukvårdspersonal

Anslag 1961/62	131.000 kronor
Förslag 1962/63	224.000 kronor

Härunder redovisas dels utbildning av barnsjuksköterskor, dels vidareutbildning av laboratoriebiträden, där största delen av anslagsökningen kommer. Två centrala läskurser på den kliniskt-kemiska linjen för laboratoriebiträden föreslås, en i Uppsala och den andra i Stockholm eller Lund, samt två läskurser för den bakteriologiska linjen i Stockholm och Göteborg.

Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor

Anslag 1961/62	13.000.000 kronor
Förslag 1962/63	13.000.000 kronor

Antalet tjänster är nu 1.760, av vilka 1.523 besatta med ordinarie innehavare, inräknat 63 distriktssköterskebarnmorskor. Antalet tjänster under år 1961 har ökat med 9.

Bidrag till avlöningar inom förebyggande mödra- och barnavård

Anslag 1961/62	7.700.000 kronor
Förslag 1962/63	7.800.000 kronor

Ökningen betingas främst av ökade löner.

Abortförebyggande åtgärder

Anslag 1961/62	350.000 kronor
Förslag 1962/63	370.000 kronor

Ökningen hänför sig helt till belopp som ställts till kuratorernas förfogande för tillgodoseende av överhängande hjälpbehov hos kvinnor.

Bidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning

Anslaget föreslås oförändrat 100.000 kronor. Beloppet avses för bidrag till verksamhet anordnad av landsting och landstingsfria städer.

Allmän skärmbildsundersökning

Anslag 1961/62	525.000 kronor
Förslag 1962/63	1.600.000 kronor

Under det kommande budgetåret planeras allmänna skärmbildsundersökningar i Stockholm,

Kristianstads, Malmöhus, Värmlands och Jämtlands län samt i städerna Malmö och Hälsingborg samt av patienter vid de statliga mentalsjukhusen och värnpliktiga. Därigenom sysselsätts helt de tretton tjänstgörande patrullerna. För året förutses också en försöksverksamhet i Värmland, där samtidigt med skärmbildsundersökningar skall göras en kemisk analys av blod och urin samt kontroll av blodtrycket. Två sjuksköterskor och ett biträde avses förstärka skärmbildspatrullen inom detta område.

Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar

Anslag 1961/62	1.400.000 kronor
Förslag 1962/63	1.700.000 kronor

Antalet nyanmälda fall av könssjukdomar i smittsamt skede uppgick i hela riket år 1958 till 13.081, 1959 15.566, 1960 18.603 samt första halvåret 1961 till 9.227. Ökningen hänför sig helt till gonorré framför allt i yngre åldrar, hos kvinnor 15—19 år och hos män 21—25 år. I Uppsala skall en kurator heltidsanställas och i Borås en halvtidsanställas för arbete med ungdomsklientelet. Anslagsökningen hänför sig för övrigt till ökad provtagning, resistensundersökningar av bakterierna samt ökad upplysningsverksamhet.

Skyddssympning mot polio

Anslag 1961/62	4.000.000 kronor
Förslag 1962/63	3.000.000 kronor

Vaccinering mot polio beräknas under åren 1957—61 ha omfattat i runt tal 3,9 milj. personer, varvid under 1961 anslutningen bland de vuxna visat en glädjande uppgång. Under kommande år avses levande vaccin komma till användning som komplement till grundläggande ympning med avdödat vaccin med erfarenheter från gynnsamma resultat av verkställda försök omfattande 5.000 personer, som icke visat risk för biverkningar eller spridning av vaccinvirus. Vaccinering med levande vaccin bör företagas av skolbarn i Göteborgs stad, Göteborgs och Bohus län, Hallands, Kristianstads, Malmöhus, Blekinge och eventuellt Älvsborgs län. Därigenom skulle en barriär mot epidemier från kontinenten skapas. Vidare planeras nyympning med avdödat vaccin för barn födda 1/7 1960—30/6 1961, dels också för 800.000 vuxna inom årsklasserna 1910—1942 samt en tredje injektion till dem som ympats våren 1961.

Yrkesmedicinska centralen

Anslag 1961/62	254.000 kronor
Förslag 1962/63	285.000 kronor

Centralen förstärks med laboratoriepersonal för ökad analysverksamhet av giftiga ämnen.

Bidrag till världshälsoorganisationen

Ett förslagsanslag upptages å 1.760.000 kronor, innebärande en ökning av 330.000 kronor. Ökningen står bl. a. i samband med kostnaderna för bekämpande av malaria, som successivt avses finansieras över organisationens ordinarie budget. Vidare skall den planerade nordiska hälsovårdshögskolan, som skall upprättas under budgetåret, till en del bekostas med svenska medel. (Se vidare under "Frågor för dagen".)

Vissa internationella resor

Anslag 1961/62	35.000 kronor
Förslag 1962/63	50.000 kronor

Anslaget avses för resebidrag för deltagande i internationella medicinska kongresser och resestipendier till psykiater och andra befattningshavare inom mentalsjukvården vid studier i utlandet.

Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten

Anslag 1961/62	25.105.000 kronor
Förslag 1962/63	28.357.000 kronor

Ökningen hänför sig framför allt till åtgärder för att minska trafikolyckorna. 30 juni 1960 uppgick antalet personbilar till omkring 1.033.000 och antalet polisanmälda vägolyckor under 1960 var 58.155. En förstärkt polisövervakning anser departementschefen väsentligt öka trafiksäkerheten på våra vägar. En utökning med 40 man förutses i ordningsstatspolisen, varav 7 förste polisassistenter och polisassistenter samt 33 förste poliskonstaplar och konstaplar.

Kapitalbudgeten

Det är redovisat att totala kostnaderna för *alkoholkliniken vid Karolinska sjukhuset* uppgår till 7.003.906 kronor, varför ett tilläggsanslag av 140.000 kronor åskas.

Örebro läns landsting får ett investeringsanslag av 3.240.000 kronor som amorteringsfritt lån för utrustning av *Mellringe sjukhus* och *Visby* föreslås få ett ränte- och amorteringsfritt lån på 1 milj. kronor för utbyggnad av *lasarettet*.